

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/85/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3124202648
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3124202648.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Denisa Vékonyho a Mgr. Mareka Anovčina v spore žalobcu: A. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXX, právne zastúpený JUDr. Romanom Grigelom, advokátom so sídlom Nad plážou 16, Banská Bystrica proti žalovanej: C. D., v mene ktorej koná A. C. C., D. XX, E., o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 81C/14/2024-62 zo dňa 19. júna 2024 v spojení s opravným uznesením č. k. 81C/14/2024-76 zo dňa 8. októbra 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením
p o t v r d z u j e .

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalobca povinný zaplatiť žalovanej do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

2. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. čl. 46 ods. 3, Ústavy SR, § 1 písm. a), § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 2, 3, 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 27 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a tiež ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanej zaplata 22.250,- Eur. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. Súd vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav veci: Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T 99/2018 zo dňa 10.12.2021 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/53/2022-7524 zo dňa 05.09.2022 bol žalobca uznaný vinným z pokračovacieho trestného činu poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31.03.2005 v znení Zákona č. 613/2004 Z. z. spáchaného formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. a) Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31.03.2005 v znení Zákona č. 613/2004 Z. z. (bod I. - skutky v bodoch 1/, 2/ a 3/); prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. v jednočinnom súbehu čiastkového útoku pokračovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b), i) Trestného zákona (bod I. - skutok v bode 4/); pokračovacieho zločinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), písm. b) Tr. zák. s poukazom na §§ 138 písm. b), i) a 140 písm. b) Tr. zák., v prípade skutkov v bodoch 16/ a 17/ v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Tr. zák. (bod

II. - skutky v bodoch 3/ až 21/); pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zák. (bod II. - skutky v bodoch 1/ a 2/); zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a), b) Tr. zák. s poukazom na §§ 138 písm. i) a 140 písm. b) Tr. zák. (bod II. - skutok v bode 15/),- pokračovacieho zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., v prípade skutkov v bodoch 16/ a 17/ v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Tr. zák. (bode II. - skutky v bodoch 14/, 16/ a 17/); pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), b), i) Tr. zák. (bod III. - skutky v bodoch 1/ až 12/), a obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. a v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. (bod IV.), za čo bol odsúdený podľa § 189 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 4, ods. 8, § 39 ods. 1, § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 519 ods. 1 Tr. por. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov, 6 mesiacov a 1 deň, na výkon ktorého bol zradený podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia bol mu uložený aj ochranný dohľad na 3 roky a obmedzenie spočívajúce v zákaze stretávania sa v čase plynutia ochranného dohľadu s odsúdenými F. G., H. I. a A. E., ako aj mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze zamestnať sa v čase plynutia ochranného dohľadu alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Nálezom zo dňa 04.02.2021 sp. zn. III. ÚS 266/2020 - 38 Ústavný súd SR rozhodol vo výroku I. tak, že základné právo A. A. (v tomto konaní žalobcu), na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 8T 99/2018 porušené boli. Výrokom II. Okresnému súdu Trenčín prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 T 99/2018 konal bez zbytočných prietahov. Výrokom III. Okresnému súdu Trenčín uložil povinnosť uhradiť A. A. (v tomto konaní žalobcovi) trovy konania v sume 562,86 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Romana Grigela, Nad plážou 16, Banská Bystrica, do dvoch mesiacov od právoplatnosti nález. Žiadosťou zo dňa 16.08.2023 adresovanou A. C. C. požiadal žalobca o predbežné prerokovanie nároku, ktorou žiadal odškodnenie (nemajetkovú ujmu) vo výške 125,- Eur za každý mesiac trvania trestného konania v celkovej sume 22.250,- Eur za viac ako 178 mesiacov trvania trestného konania. Oznámením o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 31.01.2024 A. C. C. žalobcovi oznámilo, že jeho žiadosti nevyhovuje (okrem iného) z dôvodu nepreukázania kumulatívnych podmienok pre vznik nároku na náhradu škody - vznik škody a príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

3. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku namietaných prietahov Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 8T/99/2018. Súd v prvom rade skúmal, či sú splnené procesné podmienky na podanie tejto žaloby s poukazom na § 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.Z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Bolo preukázané a nesporné, že žalobca si svoj nárok riadne uplatnil na orgáne, ktorý je príslušný konať v mene štátu - na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, a to žiadosťou zo dňa 16.8. 2023, ktorý jej žiadosti nevyhoviel. Tým bola splnená procesná podmienka na podanie tejto žaloby. V konaní nebolo sporné, že žalobca bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/99/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/53/2022-7524 zo dňa 05.09.2022 odsúdený za viaceré trestné činy (pokračovací trestný čin poškodzovania cudzej veci, tiež pokračovací trestný čin poškodzovania cudzej veci formou účasťníctva, porušovanie domovej slobody, pokračovací zločin vydierania, nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami, pokračovací zločin útoku na verejného činiteľa, pokračovací obzvlášť závažný zločin vydierania, obzvlášť závažný zločin vydierania spolupáchatelstvom),, okrem iného, na nepodmienečný trest odňatia slobody 11 rokov, 6 mesiacov a 1 deň. Tiež nebolo sporné, že nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 266/2020-38 zo dňa 04.02.2021 bolo konštatované, že základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitostí

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 8T 99/2018 boli porušené. Spornou otázkou bolo, či samotné konštatovanie porušenia práva ústavným súdom, resp. existencia prietahov v trestnom konaní je bez ďalšieho dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi alebo či pre priznanie nemajetkovej náhrady je potrebné splniť

podmienky - existenciu niektorého zo zásahov podľa § 3 ods.1 z. č. 514/2003

Z. z. - preukázanie vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi týmito zločkami.

4. Vychádzajúc z rozsiahlej judikatúry súdov (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 273/2013 zo dňa 29.05.2014, rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Co 240/2016 zo dňa 30.05.2018, rozsudok Krajského súdu Košice

sp. zn. 5Co 194/2022 zo dňa 26.09.2023, rozsudok Krajského súdu Bratislava

sp. zn. 3Co/331/2018 zo dňa 19.12.2019, rozsudok Krajského súdu Bratislava

sp. zn. 4Co/223/2019 zo dňa 16.06.2021) pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy, obdobne ako pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené základné predpoklady okrem nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávneho úradného postupu, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Priznanie finančného zadosťučinenia je namieste predovšetkým vtedy, keď nemožno dosiahnuť a dovŕšiť ochranu porušeného základného práva iným ústavou a zákonom upraveným spôsobom, a tiež vtedy, ak bola sťažovateľom neústavným postupom alebo rozhodnutím spôsobená reálna ujma (nálezh Ústavného súdu SR z 28. júla 2011,

sp. zn. IV. ÚS 74/2011). V prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nepostačí tvrdiť prietahy v konaní a primeranosť nároku. Existencia (imateriálnej) ujmy a príčinná súvislosť medzi ňou a nesprávnym úradným postupom musí byť tvrdená a preukázaná. Súd sa v tomto smere stotožnil s argumentáciou žalovanej, pričom si neosvojil tvrdenia žalobcu, ktorý poukazoval na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu SR, že základné právo osoby poškodenej prietahmi v súdnom konaní na reparovaní tým vzniknutej nemajetkovej ujmy nemôže byť redukované zákonnou úpravou z. č. 514/2003 Z. z. a preto je potrebné vychádzať zo silnej, hoci nevyvrátiteľnej domnienky, že neprimeraná dĺžka súdneho procesu znamená pre účastníka takéhoto sporu morálnu ujmu a v tomto ohľade sa nevyžadujú žiadne dôkazy zo strany žalobcu. Žalobca v žalobe skutkovo nezdôvodnil požadovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, keď neuviedol, že by mu v dôsledku ním vytýkaného nesprávneho úradného postupu bola spôsobená nemajetková ujma a čo táto predstavovala. Z jeho žaloby tak nie je zrejmé, či a akým spôsobom sa prejavil nesprávny úradný postup Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 8T 99/2018, v jeho inej ako majetkovej sfére a či mu spôsobil nejaké následky odškodniteľné priznaním nemajetkovej ujmy. Samotná existencia nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prietahoch v konaní Okresného súdu Trenčín, nemá bez ďalšieho za následok vznik nároku na nemajetkovú ujmu, ako nesprávne namietal žalobca, poukazujúc na rozhodnutia ESLP. Aj tu platí povinnosť tvrdenia

a následného preukázania vzniku nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť prietahov v súdnom konaní, i keď dlhodobejšia, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním,

v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena žalobcom a nemožno ho stotožňovať napr. s konaním Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti

na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, v ktorom ústavný súd zistiac, že štátny orgán spôsobil neodôvodnené prietahy v konaní, prizná sťažovateľovi aj primerané finančné zadosťučinenie; nemožno ho stotožňovať ani s konaním pred ESLP

vo veci porušenia práv zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Súd mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani bremeno tvrdenia vo vzťahu k preukázaniu príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdenou nemajetkovou ujmu

a požadovanou náhradou. Ako už bolo uvedené, podľa § 17 ods.2 z. č. 514/2003 Z. z.

v prípade ak iba samostatné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Citované ustanovenie

priznáva poškodeným, ktorým vznikla škoda nesprávnym úradným postupom právo úhradu skutočnej škody a ušlého zisku. Priznáva im aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka konania za to, že ak v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, prejaví sa to v jeho procesnom neúspechu. Označenie rozhodujúcich skutočností znamená prezentovanie okolností, od ktorých žalobca v súdnom spore odvodzuje opodstatnenosť svojho návrhu a ich označenie má aj procesnoprávne dôsledky. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vyplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne demonštratívny výpočetom stanovuje kritériá, ktoré je potrebné vždy posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach života dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. Súd poukazuje na to, že nečinnosť orgánu verejnej moci, či zbytočné prietahy v konaní nepochybne znamenajú pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, to však ale poškodeného nezabavuje povinnosti preukázať v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady vznik tejto ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. V dôsledku neprimerane dlhotrvajúceho konania možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného ohľadne výsledku konania predpokladať, je ale už predmetom ďalšieho dokazovania či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umožňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu hodnoverne v konaní preukázal. Nesprávny úradný postup nemožno považovať bez ďalšieho za konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca dostatočne spoľahlivo nedokázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. Vo vzťahu ku skúmaniu splnenia zákonom stanovených predpokladov vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd preto dospel k záveru, že podanej žalobe nemožno vyhovieť, nakoľko žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a jeho nemajetkovou ujmu. Žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať skutočnosť, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Súd vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, ako aj Ústavného súdu SR, napr. uznesenie IV. ÚS 1/2012 poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky stíha výlučne poškodeného, teda žalobcu. V tejto súvislosti súd uvádza, že morálna ujma, ktorá bola priznaná v rozsudku veľkého senátu ESLP Case of Apicella v. Taliansko z 29. marca 2006 za prietahy v konaní, je morálnou ujmu, ktorú môže bez realizácie dokazovania priznať buď vnútroštátny ústavný súd alebo Európsky súd pre ľudské práva, ktoré súdy sa vôbec nemusia zaoberať predpokladmi pre vznik nesprávneho úradného postupu. Na požadovanie a priznanie morálnej ujmy v konaniach pred týmito súdmi stačí vo všeobecnosti konštatovanie prietahov v súdnom konaní, pričom výšku morálnej ujmy nie je potrebné preukazovať. V takýchto prípadoch sa ohľadom výšky morálnej ujmy dokazovanie nevykonáva, nakoľko táto sa priznáva automaticky v závislosti od prietahov v konaní a takúto kompetenciu u nás má len Ústavný súd SR a v rámci Európskej únie iba Európsky súd pre ľudské práva, ktoré pri rozhodovaní postupujú podľa noriem verejného práva. Iná situácia nastáva pri aplikácii z. č. 514/2003 Z. z., čiže pri preukazovaní nároku na nemajetkovú ujmu, nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy nastupuje až v prípade, ak konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením. Následne sa nemajetková ujma určuje s prihliadnutím, ako už bolo uvedené, na osobu poškodeného a jeho doterajší život, ako aj závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako aj závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení. Vo vzťahu ku skúmaniu vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy teda podanej žalobe nemožno vyhovieť, keďže žalobca, ktorý v tomto

smere nenavrhol žiadne dokazovanie za stavu, keď vznik ujmy sa neprezumuje, náležite nepreukázal konkrétne následky obmedzenia osobnostných práv v súvislosti so zistenými prietahmi v konaní a zároveň nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom (prietahmi) a nemajetkovou ujmom. Len potenciálna možnosť vzniku negatívnych následkov nepostačuje na priznanie finančnej kompenzácie. S poukazom na uvedené, súd žalobu zamietol.

6. Záverom súd považoval za potrebné zdôrazniť, že v rámci tohto konania, súdu neprináleží hodnotiť odôvodnenie rozhodnutia v trestnom konaní, teda či v rámci určenia trestu bolo prihliadnuté na konštatované prietahy v konaní. Z odôvodnenia prvostupňového trestného rozsudku (str. 19 odôvodnenia) je však zrejmé, že súd pri výmere trestu aplikoval

§ 39 ods.1 Trestného zákona, teda mimoriadne zníženie trestu, pričom poukázal na výrazný časový odstup od spáchania trestnej činnosti obžalovaným (v tomto konaní žalobcom). Zároveň odvolací súd v uznesení, ktorým zamietol odvolanie obžalovaného (v tomto konaní žalobcu) ako aj prokurátora v odôvodnení (str.16-17 odôvodnenia) poukázal na nález ústavného súdu, ktorým boli konštatované zbytočné prietahy v trestnom konaní, ktorú skutočnosť následne vzal do úvahy pri rozhodovaní o primeranosti uloženého trestu obžalovanému (v tomto konaní žalobcovi). Nie je teda správne tvrdenie žalobcu, že by nedošlo v citovaných trestných rozsudkoch k zohľadneniu prietahov v konaní pri určení výmery trestu. Ako už bolo uvedené vyššie, námietkami žalobcu ohľadom nepreskúmateľnosti citovaných rozhodnutí trestných súdov, civilnému súdu neprináleží skúmať. Uvedené námietky mohol žalobca uplatniť v rámci riadnych či mimoriadnych opravných prostriedkov v trestnom konaní. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255

ods. 1 CSP. Žalovaná bola v spore plne úspešná, a preto jej vzniklo právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

7. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, v ktorom namietal, že v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V prvom rade poukázal na to, že súd prvej inštancie v tomto konaní absolútne rezignoval na svoju ústavnú povinnosť nájsť vôbec (nieto ešte aj spravodlivé) riešenie v rámci súdnej právnej veci. V právnom štáte je odôvodnenie súdu prvej inštancie až šokujúce, keďže súd žalobcovi poprel jeho základné ľudské právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalobca sa svojou žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, článku 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zákona

č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci

a Občianskeho zákonníka (ustanovenia o náhrade škody a o ochrane osobnosti) pričom súd prvej inštancie de facto odkázal žalobcu so svojím nárokom na ÚS SR a ESLP. Žalobca poukazuje na dve značné pochybenia súdu prvej inštancie. Prvé je, že súd nerozlišuje medzi prietahmi a celkovou dĺžkou trestného konania (pozri najmä bod 21 napadnutého rozsudku, ďalej bod 24, body 26-28 a vyššie uvedený citát). Žalobca sa v tomto konaní nedomáha náhrady nemajetkovej ujmy (alebo morálnej ujmy) len za zbytočné prietahy, ale aj

za extrémne dlhé trestné konanie. Trestné konanie môže trvať príliš dlho aj bez zbytočných prietahov. V konečnom dôsledku samotný judikát ESLP vo veci Zullo proti Taliansku zo dňa 10.11.2004, na ktorý poukázal vo svojej žalobe, priznal sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy za každý rok konania a nie za rok prietahu čo žalobca aj zdôraznil vo svojom vyjadrení zo dňa 12.04.2024. Samozrejme trestné konanie môže byť dlhé/dlhšie aj v dôsledku prietahov (ako tomu aj bolo v tomto prípade – pozri nález ÚS SR zo dňa 04.02.2021,

sp. zn. III. ÚS 266/2020), avšak prietahy a dĺžka konania nie sú totožné pojmy. Druhé závažné pochybenie súdu je už uvedená rezignácia súdu prvej inštancie na svoju ústavnú povinnosť nájsť vôbec riešenie v rámci súdnej právnej veci, ktoré by navyše malo byť aj spravodlivé. Žalobca už vo svojej záverečnej reči poukázal na Uznesenie ÚS SR,

sp. zn. I. ÚS 426/2014. Súd prvej inštancie však namiesto toho, aby aplikoval dohovor v zmysle jeho výkladu Európskym súdom pre ľudské práva (vo veci Zullo proti Taliansku

zo dňa 10.11.2004, aj Eckle v. SRN z 15.07.1982) a Ústavu SR v zmysle jej výkladu

ÚS SR (bod 9 uznesenia ÚS SR zo dňa 16.06.2011, sp. zn. I. ÚS 236/2011) a chránil žalobcove ústavou a dohovorom garantované práva, tak súd rozhodol, že o „morálnej ujme“ môže rozhodovať iba ÚS SR a

ESLP, čo sa prieči nielen vyššie uvedenej (a nespočetnej) judikatúry ÚS SR, ale aj elementárnej logiky, keďže na to, aby žalobca mohol podať sťažnosť na ÚS SR resp. ESLP, tak musí najprv vyčerpať všetky opravné prostriedky (keďže v tomto konaní nejde iba o náhradu za zbytočné prietahy) resp. vnútroštátne opravné prostriedky. Súd prvej inštancie teda konštatoval, že žalobca musí najprv v podstate povinne prehrať v konaní na súde prvej inštancie, v rámci odvolania a prípadne aj dovolania a až potom sa konečne

po rokoch a minutých finančných prostriedkov môže domáhať svojich práv na ÚS SR resp. ESLP. Takýto prístup súdu prvej inštancie k „riešeniu súdnej právnej veci“ je očividne nesprávny, nespravodlivý a v totálnom rozpore s právom každého občana SR na súdnu ochranu a na spravodlivý súdny proces. Žalobca ďalej poukázal aj na nasledovnú judikatúru

v súvislosti s formálnym prístupom súdu prvej inštancie k riešeniu právnej veci v tomto konaní: Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 548/2015, ZSP 6/2017 (55/2017), Nález

ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 689/2014, Nález ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 640/2014. Vzhľadom na uvedené trval na tom, že právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Trenčín zo dňa 10.12.2021,

sp. zn. 8T 99/2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne dňa 05.09.2022,

sp. zn. 23To/53/2022, nedošlo k žiadnemu merateľnému zníženiu trestu tak, aby bolo presne určené o koľko sa trest znížil v dôsledku trvania trestného konania (konanie ktoré je krajným prostriedkom štátu - ultima ratio) po dobu viac ako 14 rokov a 10 mesiacov. Pripomína, že trestné súdy uviedli množstvo dôvodov pre mimoriadne zníženie trestu napr.: - „súd prihliadal na spôsob spáchania činov a ich následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy“ (s. 18 rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 10.12.2021, sp. zn. 8T 99/2018), - „Súd mal pri ukladaní trestu na zreteli najmä skutočnosti, že obžalovaný spáchal predmetnú trestnú činnosť

pred viac ako 13 rokmi, počas výkonu trestu bol kladne hodnotený, následne dňa 06.10.2020 bol podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, na slobode je už 14 mesiacov, pričom síce spáchal jeden priestupok na úseku cestnej dopravy menšej závažnosti, ale zamestnal sa, stará sa o svoju chorú matku a riadne sa podrobuje probačnému dohľadu“

(s. 20 rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 10.12.2021, sp. zn. 8T 99/2018).

Z rozhodnutí trestných súdov sa preto nedá určiť „merateľným“ spôsobom o koľko sa trest znížil v dôsledku zbytočných prietahov/dĺžky konania a koľko v dôsledku všetkých ostatných dôvodov pre určenie/zníženie trestu (spôsob spáchania, osoba páchatel'a, jeho pomery, skutok bol spáchaný pred viac ako 13 rokmi, počas výkonu trestu bol žalobca kladne hodnotený, atď.). Právoplatné rozhodnutie trestných súdov je preto nepreskúmateľné vo vzťahu k otázke o koľko sa trest znížil v dôsledku zbytočných prietahov/dĺžky konania resp. v akej miere bol trest zmiernený v dôsledku zbytočných prietahov/dĺžky konania a preto sa nedá určiť či a ako bola dĺžka trestného konania súdom zohľadnená pri rozhodovaní o výške trestu a ak aj bola dĺžka trestného konania súdom zohľadnená, či bola adekvátne zohľadnená. Ďalej, pokiaľ súd prvej inštancie uvádza, že žalobca neoznačil rozhodujúce skutočnosti, od ktorých v súdnom konaní odvodzuje opodstatnenosť svojho nároku (bod 27 napadnutého rozsudku) tak poukázal na to, že označil rozhodujúce skutočnosti a to najmä právoplatný rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 10.12.2021, sp. zn. 8T 99/2018. Problém je v tom, že súd prvej inštancie odmietol tieto rozhodujúce skutočnosti posúdiť a hodnotiť. Ďalej, pokiaľ súd prvej inštancie uvádza, že žalobca nepreukázal kritériá pre určenie výšky nemajetkovej ujmy (bod 27 napadnutého rozsudku), tak žalobca poukazuje na skutočnosť, že na tieto kritériá jednoznačne poukázal a to na kritériá uvedené v judikátu ESLP vo veci Zullo proti Taliansku

zo dňa 10.11.2004. Nie je správne a ani spravodlivé, aby súd prvej inštancie tvrdil, že žalobca neoznačil rozhodujúce skutočnosti, od ktorých v súdnom konaní odvodzuje opodstatnenosť svojho nároku, len preto, že sa súd prvej inštancie rozhodol ignorovať judikatúru ESLP, pretože sa nesprávne domnieva, že všeobecný súd nemá kompetenciu nájsť riešenie v rámci súdnej právnej veci, lebo údajne „takúto kompetenciu u nás má len Ústavný súd SR

a v rámci Európskej únie iba Európsky súd pre ľudské práva, ktoré pri rozhodovaní postupujú podľa noriem verejného práva“ (opätovný citát z bod 27 napadnutého rozsudku). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, právne argumenty, judikatúru a samotnú žalobu žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalovanému uloží zaplatiť žalobcovi

22.250,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia v plnej výške (v rozsahu 100%).

8. Žalovaná sa písomne k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

9. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v náväznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

10. Súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až 194 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

11. Súd prvej inštancie teda opierajúc sa o dostatočné skutkové zistenia tieto správne vyhodnotil a vyvodil z nich i správny právny záver. Na zdôraznenie ich správnosti odvolací súd len podčiarkuje, že z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal aj odvolací súd za preukázané, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanej zaplata 22.250,- Eur ako náhrady nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu. Predmetom konania teda bol nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku namietaných prietahov Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 8T/99/2018, ako aj celkovou dĺžkou trestného konania. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo sporné, že žalobca bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/99/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23To/53/2022-7524 zo dňa 5.9.2022 odsúdený za viaceré trestné činy (pokračovací trestný čin poškodzovania cudzej veci, tiež pokračovací trestný čin poškodzovania cudzej veci formou účasti, porušovanie domovej slobody, pokračovací zločin vydierania, nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami, pokračovací zločin útoku na verejného činiteľa, pokračovací obzvlášť závažný zločin vydierania, obzvlášť závažný zločin vydierania spolupáchateľstvom), okrem iného, na nepodmienečný trest odňatia slobody 11 rokov, 6 mesiacov a 1 deň. Tiež nebolo sporné, že nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 266/2020 -38 zo dňa 04.02.2021 bolo konštatované, že základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 8T 99/2018 boli porušené. Spornou otázkou bolo, či samotné konštatovanie porušenia práva ústavným súdom, resp. existencia prietahov v trestnom konaní je bez ďalšieho dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy žalobcovi alebo či pre priznanie nemajetkovej náhrady je potrebné splniť podmienky - existenciu niektorého zo zásahov podľa § 3 ods.1 z. č. 514/2003 Z. z. - preukázanie vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi týmito zločkami.

12. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy, obdobne ako pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené základné predpoklady okrem nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávneho úradného postupu, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Priznanie finančného zadostučinenia je namieste predovšetkým vtedy, keď nemožno dosiahnuť a dovŕšiť ochranu porušeného základného práva iným ústavou a zákonom upraveným spôsobom, a tiež vtedy, ak bola sťažovateľom neústavným postupom alebo rozhodnutím spôsobená reálna ujma (nález Ústavného súdu SR z 28. júla 2011, sp. zn. IV. ÚS 74/2011). Tak ako správne uviedol súd prvej inštancie v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nepostačí tvrdiť prietahy v konaní alebo neprimeranú dĺžku konania a primeranosť nároku. Existencia (imateriálnej) ujmy a príčinná súvislosť medzi ňou a nesprávnym úradným postupom musí byť tvrdená a preukázaná. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca v žalobe skutkovo nezdôvodnil požadovaný nárok na náhradu

nemajetkovej ujmy, keď neuviedol, že by mu v dôsledku ním vytykaného nesprávneho úradného postupu bola spôsobená nemajetková ujma a čo táto predstavovala.

Z jeho žaloby tak aj podľa odvolacieho súdu nie je zrejmé, či a akým spôsobom sa prejavil nesprávny úradný postup Okresného súdu Trenčín v konaní sp. zn. 8T 99/2018, v jeho inej ako majetkovej sfére a či mu spôsobil nejaké následky odškodniteľné priznaním nemajetkovej ujmy. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, samotná existencia nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prieťahoch v konaní Okresného súdu Trenčín, resp. v dĺžke trestného konania nemá bez ďalšieho za následok vznik nároku na nemajetkovú ujmu, ako nesprávne namietal žalobca, poukazujúc na rozhodnutia ESLP. Aj tu platí povinnosť tvrdenia a následného preukázania vzniku nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť prieťahov v súdnom konaní, i keď dlhodobejšia, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu a následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Rovnako správne súd prvej inštancie uviedol, že konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena žalobcom a nemožno ho stotožňovať napr. s konaním Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnosti na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, v ktorom ústavný súd zistil, že štátny orgán spôsobil neodôvodnené prieťahy v konaní, prizná sťažovateľovi aj primerané finančné zadosťučinenie; nemožno ho stotožňovať ani s konaním pred ESLP vo veci porušenia práv zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

13. V tejto súvislosti k námietkam žalobcu uvádzanými v podanom odvolaní, že súd prvej inštancie namiesto toho, aby aplikoval dohovor v zmysle jeho výkladu Európskym súdom pre ľudské práva (vo veci Zullo proti Taliansku zo dňa 10.11.2004, aj Eckle v. SRN z 15.07.1982) a Ústavu SR v zmysle jej výkladu ÚS SR (bod 9 uznesenia ÚS SR zo dňa 16.06.2011, sp. zn. I. ÚS 236/2011) a chránil žalobcove ústavou a dohovorom garantované práva, tak súd rozhodol, že o „morálnej ujme“ môže rozhodovať iba ÚS SR a ESLP, čo sa prieči nielen uvedenej (a nespočetnej) judikatúry ÚS SR, ale aj elementárnej logiky, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/222/2021 zo dňa 30. marca 2023, v ktorom bola predmetom posúdenia nemajetková ujma spôsobená nesprávnym úradným postupom spočívajúcom v prieťahoch v súdnom konaní. Dovolací súd v tomto rozhodnutí k otázke dôkazného bremena vyslovil, že toto „sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou za to, že ak v konaní neboli preukázané tvrdenia strany, prejaví sa to v jej procesnom neúspechu. Označenie rozhodujúcich skutočností znamená prezentovanie okolností, od ktorých žalobca v súdnom spore odvodzuje opodstatnenosť svojho nároku a ich označenie má aj procesnoprávne dôsledky. V danom prípade je to samotný zákonodarca, ktorý stanovuje okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnuť, z čoho potom vyplýva, že nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodit' už zo samotnej existencie nesprávneho úradného postupu, bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo. I keď nečinnosť orgánu verejnej moci, ako i zbytočné prieťahy v konaní nepochybne už samé o sebe znamenajú pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, na ktorú skutočnosť dovolateľka v priebehu celého konania poukazovala, to ale poškodeného nezaväzuje povinnosti preukázať, v prípade uplatňovania peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. (...) Hoci aj v dôsledku neprímerane dlhotrvajúceho konania možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného ohľadne výsledku konania predpokladať, je už predmetom ďalšieho dokazovania posudzovanie, o ujmu akej intenzity ide, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, hodnoverne v konaní preukázal. (...) Pokiaľ dovolateľka odkazovala na rozsudok Veľkého senátu Case of Apicella v. Taliansko zo dňa 29. marca 2006, je potrebné si uvedomiť, že zákon č. 514/2003 Z. z. ako norma súkromného práva, v prípade splnenia zákonných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy poškodenému v peniazoch, pri určovaní jej výšky v § 17 ods. 3 ukladá prihliadať najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Preto nemožno hovoriť v danom prípade o odškodňovaní morálnej ujmy, ktorá bola priznaná

za prietahy v žalobkyňou citovanom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), a to v osobitne upravenom konaní bez realizácie dokazovania, čo je príznačné i pre vnútroštátny ústavný súd, ktoré súdy pri rozhodovaní postupujú podľa noriem verejného práva. Práve v konaniach pred týmito súdmi (Ústavný súd Slovenskej republiky a Európsky súd pre ľudské práva) stačí vo všeobecnosti konštatovanie prietahov v súdnom konaní, pričom výšku morálnej ujmy (spočívajúcej i stave neistoty ohľadom výsledku konania) nie je potrebné preukazovať, nakoľko táto sa priznáva automaticky v závislosti od prietahov v konaní.“

14. Rovnako Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I.ÚS 16/2024 zo dňa 11. 01 2024 uviedol, že : „ K námietke uprednostnenia rozhodovanej praxe (resp. zjednocovania judikatúry) na úkor individuálnej ochrany práv sťažovateľa je potrebné uviesť, že sťažovateľ začal s najvyšším súdom v právnej rovine dialóg predkladaním konkurujúcich právnych úvah voči právnym záverom odvolacieho súdu (pričom jeho názor o tom, že ním vymedzené právne otázky v doterajšej rozhodovacej praxi boli riešené, bol vyvrátený, pozn.), a to bez existencie dostatočne legitímneho dôvodu na zmenu doterajšej rozhodovacej praxe. Ak by za konkrétnych okolností danej veci najvyšší súd pristúpil v zhode so sťažovateľovým právnym nazeraním k diametrálne odlišnému právnemu posúdeniu veci v skutkovo totožných veciach za jednotnej právnej úpravy, bol by takýto postup v podmienkach materiálneho právneho štátu so zreteľom na princíp právnej istoty neakceptovateľný. Takisto, ak by konajúce súdy pripustili záver, že v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej neprimeranou dĺžkou konania sa nevyžaduje od žalobcu unesenie dôkazného bremena, a teda že sa od žalobcu nevyžaduje preukazovanie existencie a rozsahu ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa § 17 ods. 2 a 3 z. č. 514/2003 Z. z., vytvoril by sa priestor na svojvôľu súdu v dôsledku absolútneho odchýlenia sa od znenia príslušných zákonných ustanovení, čím by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05). V naznačenom hypotetickom prípade by jednoznačne išlo o arbitrárne posúdenie, ktoré by predstavovalo zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces protistrany. Práve závery presadzované sťažovateľom nemajú žiadnu oporu v zákone č. 514/2003 Z. z. ani v judikatúre ústavného súdu (I. ÚS 170/2023, I. ÚS 177/2023), a to ani pri snahe ich vykladať v súlade s judikatúrou ESLP či ústavného súdu súvisiacou s odškodňovaním za zistené prietahy v konaní, keďže ide o osobitne upravené konanie bez uskutočneného dokazovania (ústavný súd v zásade nie je skutkový súd, pozn.) podľa noriem verejného práva. Naproti tomu je potrebné (v zhode s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/222/2021) zdôrazniť, že zákon č. 514/2003 Z. z. je norma súkromného práva, ktorá pri určovaní výšky morálnej ujmy ukladá prihliadať na kvalifikované nepriaznivé následky, ktorých existenciu a rozsah musí žalobca preukázať v priebehu dokazovania v súdnom konaní.“

15. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 285/2018, v ktorom ústavný súd podrobil prieskumu závery krajského súdu vyslovené v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup spočívajúcu v neprimeranej dĺžke súdneho konania, kde krajský súd vyslovil, že „nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodiť už zo samotnej existencie nesprávneho úradného postupu, bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo. (...) zbytočné prietahy v konaní nepochybne znamenajú samé osebe pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, to však poškodeného nezbavuje povinnosti preukázať, v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady, vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. (...) nesprávny úradný postup nemožno považovať bez ďalšieho za konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy.“ Ústavný súd považoval tieto závery za ústavne konformné a ústavnú sťažnosť, v ktorej sťažovateľ napádal tieto závery krajského súdu, ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

16. Obdobne pozri aj rozhodnutia NS SR sp. zn. 9Cdo/259/2021 zo dňa 26.07.2023, 5Cdo/58/2021 zo dňa 28.02.2023, 7Cdo/263/2020 zo dňa 31.03.2023.

17. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené teda správne dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ani bremeno tvrdenia vo vzťahu k preukázaniu príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdenou nemajetkovou ujmu a požadovanou náhradou. Ako už bolo uvedené vyššie, podľa § 17 ods.2

z. č. 514/2003 Z. z. v prípade ak iba samostatné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Citované ustanovenie priznáva poškodeným, ktorým vznikla škoda nesprávnym úradným postupom právo na úhradu skutočnej škody a ušlého zisku. Priznáva im aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka konania za to, že ak v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, prejaví sa to v jeho procesnom neúspechu. Označenie rozhodujúcich skutočností znamená prezentovanie okolností,

od ktorých žalobca v súdnom spore odvodzuje opodstatnenosť svojho návrhu a ich označenie má aj procesnoprávne dôsledky. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky

do osobnostnej integrity poškodeného vyplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne demonštratívny výpočet stanovuje kritériá, ktoré je potrebné vždy posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä

na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach života dotknutej osoby,

v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. Súd prvej inštancie správne poukázal na to (tak ako uviedol NS SR vo svojich rozhodnutiach, na ktoré poukázal odvolací súd), že nečinnosť orgánu verejnej moci, či zbytočné prietahy v konaní nepochybne znamenajú pre poškodeného určitú imateriálnu ujmu, to však ale poškodeného nezabavuje povinnosti preukázať v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady vznik tejto ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom

na vyváženie či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy. V dôsledku neprimerane dlhotrvajúceho konania možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného ohľadne výsledku konania predpokladať, je ale už predmetom ďalšieho dokazovania či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umožňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu hodnoverne v konaní preukázal. Nesprávny úradný postup nemožno považovať bez ďalšieho za konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca ani podľa odvolacieho súdu dostatočne spoľahlivo nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti

s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. Vo vzťahu ku skúmaniu splnenia zákonom stanovených predpokladov vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie preto správne dospel k záveru, že podanej žalobe nemožno vyhovieť, nakoľko žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a jeho nemajetkovou ujmu. Žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Z ustálenej rozhodovacej praxe teda vyplýva, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky stíha výlučne poškodeného, teda žalobcu. V tejto súvislosti vzhľadom na vyššie citované rozhodnutia odvolací súd uvádza, že morálna ujma, ktorá bola priznaná v rozsudku ESLP za prietahy v konaní, je morálnou ujmu, ktorú môže bez realizácie dokazovania priznať buď vnútroštátny ústavný súd alebo Európsky súd pre ľudské práva, ktoré súdy sa vôbec nemusia zaoberať predpokladmi pre vznik nesprávneho úradného postupu.

Na požadovanie a priznanie morálnej ujmy v konaniach pred týmito súdmi stačí

vo všeobecnosti konštatovanie prietahov v súdnom konaní, pričom výšku morálnej ujmy nie je potrebné preukazovať. V takýchto prípadoch sa ohľadom výšky morálnej ujmy dokazovanie nevykonáva, nakoľko táto sa priznáva automaticky v závislosti od prietahov

v konaní a takúto kompetenciu u nás má len Ústavný súd SR a v rámci Európskej únie iba Európsky súd pre ľudské práva, ktoré pri rozhodovaní postupujú podľa noriem verejného práva. Iná situácia nastáva pri aplikácii z. č. 514/2003 Z. z., čiže pri preukazovaní nároku

na nemajetkovú ujmu, nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy nastupuje až v prípade, ak konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Následne sa nemajetková ujma určuje s

prihliadnutím, ako už bolo uvedené vyššie, na osobu poškodeného a jeho doterajší život, ako aj závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako aj závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení. Vo vzťahu ku skúmaniu vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy teda podanej žalobe ani podľa odvolacieho súdu nemožno vyhovieť, keďže žalobca, ktorý v tomto smere nenavrhol žiadne dokazovanie za stavu, keď vznik ujmy sa neprezumuje, náležite nepreukázal konkrétne následky obmedzenia osobnostných práv v súvislosti so zistenými prieťahmi v konaní a zároveň nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom (prieťahmi) a nemajetkovou ujmov. Len potenciálna možnosť vzniku negatívnych následkov nepostačuje na priznanie finančnej kompenzácie. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie správne žalobu zamietol.

18. Nad rámec vyššie uvedeného (keďže žaloba bola zamietnutá z vyššie uvedených dôvodov), súd prvej inštancie správne konštatoval, že v rámci tohto konania, súdu neprináleží hodnotiť odôvodnenie rozhodnutia v trestnom konaní, teda či v rámci určenia trestu bolo prihliadnuté na konštatované prieťahy v konaní, avšak z odôvodnenia prvostupňového trestného rozsudku (str. 19 odôvodnenia) je však zrejmé, že súd pri výmere trestu aplikoval § 39 ods.1 Trestného zákona, teda mimoriadne zníženie trestu, pričom poukázal na výrazný časový odstup od spáchania trestnej činnosti obžalovaným (v tomto konaní žalobcom) a zároveň odvolací súd v uznesení, ktorým zamietol odvolanie obžalovaného (v tomto konaní žalobcu) ako aj prokurátora v odôvodnení (str.16-17 odôvodnenia) poukázal na nález ústavného súdu, ktorým boli konštatované zbytočné prieťahy v trestnom konaní, ktorú skutočnosť následne vzal do úvahy pri rozhodovaní o primeranosti uloženého trestu obžalovanému (v tomto konaní žalobcovi). Nie je teda správne tvrdenie žalobcu, že by nedošlo v citovaných trestných rozsudkoch k zohľadneniu prieťahov v konaní pri určení výmery trestu.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené teda súd prvej inštancie v predmetnej veci z výsledkov dokazovania vyvodil správny skutkový záver, na ktorý aplikoval správnu právnu úpravu, preto odvolací súd nepovažoval námietky žalobcu za opodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).